

«SLOVENE» velja
 po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani:
 za celo leto naprej . . . K 180—
 za pol leta . . . . . K 90—
 za štiri leta . . . . . K 45—
 za en mesec . . . . . K 15—
 Za izposodbo celoletno K 240—
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . . . K 30—
 za izposodbo . . . . . K 35—

SLOVENE

Inserati:
 Knjolična pettivrsta (50 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat . . . . . po K 4-50
 uradni razglasil, poslana itd. . . . . po K 6—
 Pri večjem naročilu popust.
 Najmanjši oglas 50/5 mm K 10.
 Izhaja vsak dan izvenredno ponedeljek in dan po prazniku, ob 5. uri zjutraj.

Dredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rekopiral se ne vračajo; nebranjena pisma se ne sprejemajo. Oredn. telef. št. 50, upravni št. 326.

Političen list za slovenski narod.

Oprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštnih bran. Ljubljanske št. 650 za naročitelja in št. 349 za oglase, svstr. in češče 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Na razgledu.

So v življenju vsakega človeka trenutki, ko mu obstane noga sredi dnevnega vrvenja in se — mož na hribu — razgleda naprej in nazaj. In ti najdragocenejši hipi, ko ločen od vsega prehodnega in malenkostnega, tehta svojo lastno vrednost in koplje do korenin, ti hipi so odločilne važnosti zanj. Tudi narodi imajo ure, v katerih se odrtaajo od zamotanih vezi, prepletajočih dnevno življenje in se odločijo za dejanja, — navzgor ali navzdol.

Brez dvoma doživljamo te dni tako važno odločitev, vsi, vse politične skupine, predvsem pa organizirano krščansko ljudstvo. S tiho skrbjo smo gledali boj države s peščico prevratnih elementov, ki so skušali vzbuditi ljudstvo. V tem boju se je močje a odločno postavil ogromen del naroda na stran države, mali kmet, delavec in obrtnik, ki tvorijo armado SLS, so vedeli, kje je njih mesto, takoj, ko so videli, da ne gre za izboljšanje delavskih plač, ampak za komunistični puč, ki je hotel pognati Jugoslavijo v zrak.

Ljudstvo se je zavedalo: šlo je za golo eksistenco države. Da, še več: Vršila se je borba, ki naj bi odločila, ali bo vse naše gospodarstvo, vsa kultura izročena v roke par pustolovcem, ki bi uničili z blodnimi poizkusi naše poljedelstvo, industrijo in obrt in vrgli delavne stanovce v bedo. Krščansko ljudstvo je pa še posebej hipoma razumelo, da je motor njegovega mišljenja, najsilnejša gonilna sila in najdražji zaklad v nevarnosti, — vera. Zato je šlo preudarno in odločno svojo pot in se z vso moralno silo uprlo komunističnemu terorju in podprlo vlado.

Prvo dejanje tega boja je zaključeno. Kdo ve, je li zadnje? Zato je dolžnost vseh pripadnikov krščanskega gibanja, da jasno vedo, kam gre v bodočnosti naša pot. Osebe pridejo in grede, dogodki vzkale, vzburijo za nekaj časa javnost in utonejo v morju pozabljajna, eno pa ostane nemajno sredi bežnih valov: Velika vodilna misel, ki goni razvoj in reže gaz ljudskim množicam. Taka velika sila, ki je slozi leta dajala močno življenje naši stranki, je načelo: Krščansko delo za ljudstvo! Predvsem za delavno ljudstvo vseh stanov, za ljudstvo, ki koplje, orje, streže strojem, ustvarja nove vrednote, — temu ljudstvu služi v prvi vrsti ljudska stranka že od svojega rojstva in mu bo vedno služila. V tem je njena moč in njena zmagaja.

In ker je to življenjska naloga stranke, je jasno, da odklanja vse, kar je kmetu, delavcu in obrtniku sovražno. V prvi vrsti odločno odklanja sedanjí kapitalistični družabni red, v jasni zavesti, da

skuša kapitalizem streti gospodarsko samostojnost našega malega človeka in da ga tudi duševno ubija. Mimo nas grede deklice, ki imajo tudi stariše, brate in sestere, in so morda imele tople dom; ker nimajo kruha, ker je veliki kapital razdeljal vse gospodarstvo, omahnejo, izločene iz družbe, obsojene v sramoto. Na stotine je kmetijskih mater, ki morajo brez pomoči gledati svojo bolno deco, ki bi jo rešilo bivanje na planinah in boljša oskrba. Delavci v steklarnah, ki izdelujejo dragoceno steklenino za na mize bogatih, grede nasproti gotovi tuberkulozi. Na drugi strani se je nakupičilo v rokah posameznih orjaško premoženje, ne morda s poštenim produktivnim delom, ampak z vse drugimi sredstvi. Vse gospodarstvo je dobilo velikanske razpoke; skozi nje prodira v osrčje družbe duh nezadovoljstva in zagrenjenosti, nabira se eksplozivna snov, ki bi mogla lepega dne razgnati gospodarstvo v zrak in ga razbiti na drobne kosce.

Na koga naj se nasloni organizirano krščansko ljudstvo, videč naraščajočo moč kapitalizma, strašno bedo ljudstva in prevratne namene ljudi, ki bi hoteli z nasiljem razbiti vse naše gospodarstvo?

Osloniti se more samo na eno: Na lastno moč. Imelo bo samo to, kar samo ustvari. Narod bo imel samo to, kar z lastno silo in s trdim naporom zasluži.

In prvo, kar si mora priboriti, ne s prevratom in krvjo, ampak z mirnim, treznim delom, je: Na mesto anarhičnega kapitalističnega družbanega reda mora stopiti nova, resnično socialna družba, zgrajena na dolžnosti do dela. Na pravicah do poštene eksistence. Predno delavno ljudstvo vseh stanov doseže ta cilj, bo treba težke borbe in težkih gospodarskih operacij. Gospodarsko revolucijo mora izvesti krščansko delavno ljudstvo, ne s krvjo in na razvalinah vsega gospodarstva, ampak s tem, da z zakoni onemogoči bohotno rast kapitalizma in da organizira produkcijo in konsum pod socialno kontrolo.

Ko bo država in z njo ves narod v nevarnosti, se bodo zbrali poštene in trezni ljudje vseh strank krog nje, da jo branijo. In nikdo ne bo mogel in smel zahtevati, da odstopijo za las od poti, ki so jo spoznali za edino pravo. Zato proglašamo tudi mi slej kot prej:

Proti diktaturi prevratnih elementov — vlado vsega ljudstva!

Proti kapitalizmu — socialno organizacijo gospodarstva!

Proti materializmu — krščansko srčno in umsko kulturo!

Za hip smo obstali in se razgledali naprej in nazaj, na levo in na desno. Got

je strma, cilj je lep: organizirano krščansko ljudstvo ga bo doseglo z lastno močjo.

Volitve v Češkoslovaški

Češki narod je poslal 18. t. m. nove močje v poslansko zbornico. Volitve so se vršile izredno mirno, osebni boji so stopili precej v ozadje, borili so se v prvi vrsti programi in praktični uspehi delovanja strank. Kot najmočnejša skupina pride v zbornico 74 čeških socialnih demokratov, katerih večina je orientirana na levo. Proti njim in brez njih ne bo nobena vlada mogla obstati. V prejšnji zbornici slabotna in le malo upoštevana ljudska stranka si je s trdim organizacijskim delom priborila lep uspeh. Njenih 33 poslancev tvori skupino, ki je po moči na drugem mestu. Poudariti je treba, da si je stranka v praškem volilnem okrožju, ki je nenavadno razsežno (obsega glavno mesto, 46 sodnih okrajev in voli 45 poslancev), dobila tri mandate. Pri zadnjih volitvah l. 1913 ni ljudska stranka v celi češki kraljevini dobila niti enega mandata in le malo glasov. Moravska se je še bolj oklenila ljudske stranke, na Slovaškem pa je bilo pričakovati večjih uspehov. Kot tretja skupina so z 28 možmi izšli iz volitev agrarci, nekdanji neomejeni gospodarji nad kmetijskim ljudstvom; izgubili so v korist socialnim demokratom in ljudski stranki. Narodni socialisti imajo 24 poslancev. Kramarjevi narodni demokrati pa 19. Zadnjih so prinesle volitve popoln poraz, če pomislimo, da je ta stranka (bivši Mladočeši) štela v avstrijskem parlamentu 28 poslancev in da je bila najmočnejša češka skupina. Obrtniška stranka, ki ji načeljuje Mlčoch, ima 6 sedežev, slovaška vladna stranka je pod Šrobarevim vodstvom priborila 12 mandatov. Toda vse težji problem so postavili pred češko državo Nemci, ki so izvolili 72 svojih mož, to je 24 odstotkov vseh poslancev. Čisto nemška volilna okrajja sta bila samo dva, Karlove vari z 12 in Češka lipa s 13 mandati; vse druge nemške pokrajine so bile združene s češkimi volilnimi okraji. Tako je n. pr. največje nemško mesto Liberec volilo z mladoboleslavskim okrajem. Odločilnega pomena bo, ali se bodo nemški socialni demokrati odločili od nemškega bloka in stvorili skupno s tremi češkimi socialističnimi strankami socialističen blok, ali ne. Zdi se, da so preveč ostro izstopili proti češki državi, da bi mogli sedaj na to pot, Slovaška, ki je narodno zelo mešana, je poslala v zbornico 10 Mažarov. Poljak ni bil izvoljen nobeden, pač pa pride še Rusinov iz podkarpatske Rusije. Zbornica bo torej zelo pestro barvana in približno isto sliko bo kazal tudi senat. Ustava

rifi iz teh mnogobarvnih skupin močno in trajno delovno večino ne bo lahko in bo več kot enkrat privedlo do težkih parlamentarnih kriz.

Stavka železničarjev končana.

Uradno poročilo.

LDU Ljubljana, 28. aprila. Uradno se poroča: Na južni železnici se je danes prijavilo skoro vse osebje v službo. Vozili so na vseh progah osebni vlaki, kakor včeraj, na progi Logatec—Špilje tudi več tovornih, oziroma živilskih vlakov, nadalje tudi ekspresni vlaki Beograd—Pariz v obeh smereh. V vseh večjih postajah, kakor tudi v rudniških postajah, se premika in razlira tovor. Jutri 29. t. m. bodo vozili na vseh progah osebni vlaki, med Ljubljano in Mariborom, razen dosedanjih mešanih vlakov, še v vsaki smeri po en osebni vlak, nadalje med Ljubljano in Zidanim mostom jutranji in večerni osebni vlak za šolarje in uradnike itd. Istotako zjutraj in popoldne po en osebni vlak med Ljubljano in Borovnico. Zveza osebnih vlakov med Mariborom in Dunajem se zopet vzpostavi. Ekspresni vlaki Dunaj—Trst pričnejo voziti v ponedeljek 3. maja.

Na progah državnih železnic v Sloveniji je od danes opoldne vzpostavljen ves osebni in toverni promet, kakor je bil pred stavko.

Železničarska stavka je smatrati dejanski, četudi ne formalno, končana. Tudi vse drugo delavstvo po Sloveniji dela, stavkajo samo še rudarji. Mir in red se ni nikjer kalil.

Železniški promet v Bosni normalen.

LDU Sarajevo, 27. aprila. Položaj na progah železniškega ravnanstva v Sarajevu dne 27. t. m. ob 18. uri: Vse železniško osebje je nastopilo službo, vsled česar se z jutrišnjim dnem odpre popolni redni promet na progi Sarajevo—Bosanski Brod. Na progi Sarajevo—Gruž se vzpostavi normalni promet dne 30. t. m. Do tega dne se bodo med Konjčjem in Jablanico očistile postaje, kjer je polno vagonov, in v mostarski delavnici popravile lokomotive. Na progah Doboj—Tuzla, Lavša—Jajce—Bujgojno, Sarajevo—Vardište—Uvac, Podlugovi—Vareš in Semizovac—Čemljanovici je poslednja dva dni vzpostavljen redni promet. Drugi osebni vlak na progi Sarajevo—Brod se uvede takoj, čim se otvori promet na progi Zagreb—Belgrad. Smatrati se more, da je na bosansko-hercegovinskih železnicah stavka končana. Energičnim odredbam vlade, ki so streznille zavedene

prah izhojenih poti na nevarne jarke. In treba je še nekaj, namreč dobre volje.

»Ta je redka, ta!«
 »Silno redka. Da se človek pametno odloči, da žrtvuje, kar mu je drago onemu, kar mu je jasno, da pozabi, po čemur je bil hrepenel in zahoče kaj drugega: vidiš, to je težko in to je, kar tvori take prepade med ljudmi...«

Toda on, ki mu je njegova mati tako govorila, je bil brez dvoma še premlad zato. Ni ji odgovoril, ampak si mislil: »To so samo besede, nihče ne more hoteti proti sebi samemu, kaj šele, da bi hotel to zmerom ali vsaj pogosto.«

In preteklo je eno leto. Naslednjega leta so videle bukve nad viugasto cesto korakati troje ljudi mesto dveh. Gospod Guéméné je pripeljal svojo mlado ženo s seboj v Kolovrat; polagal ji je bil na sice: »Moja mati se je v zadnjih šestih mesecih zelo izpremenila; postala je slabejša, treba bo imeti obzir in potrpljenje z njo; če te povabi, da bi šla stanovat k njej, tega seveda ne storiva, ampak pustiva ji vseeno malo iluzije.« Ko sta odhajala, je spremila mati svoja dva otroka do obrežja, kjer je bil privezan čoln. Sama je odvezala vrvi in rekla:

»Torej prihodnje leto na svidenje! Upam, da nas bo že četvero?«

Mnogo časa je še preteklo od tedaj. Gospa Guéméné se je postarala, tako postarala, da se je morala ustaviti, čakajoč

LISTEK.

Spomini starega dekleta.

Francoski spisal René Bazin. Prevel F. P. Hrašt.

(Dalje.)

Ženska, ki je stanovala v hiši — ni še tako dolgo tega — že dolgo ni prestopila iz mesta, kamor je prišla po poroki, kjer je živela nekdanj srečna in obdana od mnogih dragih, sedaj pa kot vdova čisto sama, ker je imela le še sina, ki je preživel vsako leto mesec avgust v Kolovratu. Prihajal je iz Pariza z vlakom, ki se je ustavljal pri vходу v majhno pristanišče na oni strani morske ožine in se prepeljal s čolnom preko ozke vode. Gospa Guéméné ga je čakala vedno pri obrežju. Skupaj sta hodila potem po pokriti in vijugasti cesti, tej krasni cesti, ki jima je bila draga kot knjižga, v kateri so živele njune misli. Ustavljala sta se in si ponavljala, vsa srečna in vesela radi sinovega povratka: »Zredil si se! — Tako je prav, vidiš! — In pravi mož si že! Res! Gospod financier, v orientalskih deželah bi Vas imeli za grofa, ker imate tako lepo plavo brado! — Poglej me, veš, da si že zrastle? Sama sebi se čudim, da imam že tako velikega sina! — In jaz, da imam mamico, ki se ni postarala. Niti enega belega lasu nimate.«

Drobna gospa Guéménéjeva. finega

obraza in že pri petdesetih letih, je ohranila še iz svojih mladih, da celo iz otroških let nekaj izržen nasmeš, ki se je razlival po vsem njenem obrazu in ki so ga leta izpremenila in mu dala nekaj melanholičen značaj. Njen sin je prihajal ves navdan z duhom pariškega življenja. Pravil je o industrijskih stvarih, ki jih je študiral in ki so ga zanimale čez vse, o gledališčih, razstavah, koncertih in toku sveta, to se pravi o pravzaprav dosti ozkem krogu, v katerem vsakdo živi. Ona ga je poslušala; zanimalo jo je vse to, včasih jo celo zabavalo; ni mu pa očitala ničesar. In on se je čudil.

»To je zame čudež,« je dejal. »Kako morete živeti sami celo leto v tem kolovratu? Poleti že se gre; tupatam vas obiščejo gostje, ki stanujejo po obrežnih vilah; nekaj tednov sem pri Vas tudi jaz. Toda pozimi? In spomladi in jeseni? Saj vem, da Vaši pomenki s kmeti, z vašimi hlapci, pericami in vašim vrtnarjem niso kdovekako zabavni in razposajeni...«

»Razposajeni ne; ampak jaz nisem več mlada, dragi moj... Ti pogovori so zanimivejši in koristnejši kakor se ti morda zdi. In potem pozabljaš, da se pogovarjam še z nekom.«

»S kom?«

»Sama s seboj — in s seboj se more pogovarjati človek le v samotni.«

»O čem in o kom pa govorite sami s seboj?«

»Predvsem o tebi.«
 »Pa saj me ne poznate skoro več!«
 »Dovolj, da se te morem predstavljati, si delati skrbim — se vzemim radi tebe: vidiš, to je življenje, to!«
 In mogočne zelene bukve so začule njun smeh.

Nekaj časa sém je čutil gospod Guéméné, kako raste v njem občudovanje do njegove matere. Prišel je do zaključka, ki se mu je zdel odkritje, da mora biti njegova mati ženska nekkih višjih duševnih sil in da je bilo škoda, da je živela tako same zase. Kako to, da ni opazil tega prej? »Kako slabo znamo presojeti,« si je mislil, »mi, ki svoje matere samo ljubimo, ne znamo pa ceniti njihovih zaslug in vlin preje, ko se že bliža njihovo življenje koncu!« Povedal ji je to in njegova mati je bila še tako duhovita, da se je še smejala.

»Po pravici rečeno, dragi moj, zdi se mi, da se motiš,« je rekla. »Ženske slutijo, več in boljše kakor moški. One imajo neko razumno nežnost, ki ni nikdar odvisna od njihovega položaja, ki se obrača najpreje napram otrokom in od tam se razširi: potem več ali manj na svet. Če je človek večkrat bil v strahu in trepetal za druge, za njihove duše, telesa in premožanje, je to veliko izkustvo in skoro vedno pravi kažipot. Da človek v življenju ne pade, ampak da gre naravnost, zato k sreči ni treba kake višje kreposti in inteligence, ampak je treba izrabiti tisto luč in svetlobo, ki jo meče

ljudi, je uspelo, na bosansko-hercegovinskih progah najprej uvesti redni železniški promet.

Jadransko vprašanje.

Neposreden dogovor z Italijo.

LDU Pariz, 27. aprila. (ČTU) Na zadnji seji vrhovnega sveta je italijanski ministrski predsednik naznanil, da je dobil od dr. Trumbića brzojavko, kjer mu predlaga, naj se sklene z Italijo neposreden dogovor glede jadranskega vprašanja.

Rusija.

Prodiranje Japoncev v Sibiriji.

LDU Amsterdam, 28. aprila. (DKU.) Kakor poroča poročevalec lista »Times« v Pekingju, se na daljnem vzhodu z veliko pozornostjo zasleduje prodiranje Japoncev v Sibiriji. Iz različnih znakov sklepajo, da se je japonska politika v Sibiriji in v severni Mandžuriji izpremenila. Japonci so istočasno pri Vladivostoku, Nikolsku in Habarovsku napadli Ruse in so jih premagali ter zasedli imenovana tri mesta in druge železniške postaje. Bolj vzhodno, kjer so se Japonci že začeli umikati, so zopet jeli prodirati in so s četami Kolčaka in Semenova v več bojih premagali Ruse. Izgube Japoncev znašajo 3000 mož.

LDU Tokijo, 28. aprila. (DKU) Po poročilu ministrstva za zunanje posle so se izkrcale japonske čete v Aleksandrovu v severnem delu otoka Sahalina, da štitijsko famošnje japonsko prebivalstvo.

Češka.

Madžari nameravali napasti Slovaško.

LDU Praga, 28. aprila. (DKU.) Listi poročajo o gibanju madžarskih čet in o vojnih pripravah madžarskega armadnega vodstva ob slovaški meji. Kakor javlja slovaški časnik, bi se bil moral že 8. t. m. izvršiti napad. Sedaj pa so Madžari pod vtisom volitev poparjeni.

Avstrijska republika.

Protiščidovski izpredi na Dunaju.

LDU Dunaj, 28. aprila. (DKU.) Kakor poročajo večerni listi, so se proti 11. uri dopoldne iznova spopadli nemško-nacionalni in židovski dijaki. Med pretepom je bilo več židovsko-nacionalnih in nemško-nacionalnih dijakov ranjenih. Režarji na konjih so zasedli cesto, da bi ločili nasprotnike.

Nemčija.

90 milijard zlatih mark odškodnine.

LDU Berlin, 27. aprila. (DKU.) »Berliner Tageblatt« javlja iz Zeneve: Vsota, ki se bo zahtevala od Nemčije, bo znašala 90 milijard zlatih mark in se bo plačala v tridesetih obrokih po 3 milijarde na leto. Vendar pa se more ta vsota izpremeniti po gospodarskem položaju Nemčije. Anglija je predlagala samo 50 milijard, toda Millerand ni hotel popustiti.

LDU Berlin, 27. aprila. (DKU.) Državni finančni minister je stavil v proračun za leto 1920. vsoto 5 milijard za obvez-

na sina, čisto na vrhu klanca, pokritega z bukvami. Toda topot povratek ni bil vesel, ni se ga nadejala in ni se pripravljala nanj vseh enajst mesecev samote. Na drevju je premikal mrzli veter, ki je pihal z morja, boj popje kot listje. Gospod Guéméné je prihajal uničen in nesrečen. S solzami v očeh je objel svojo mater, ki jo je starost čisto skrčila in sključila in ki ji je drobni obraz skoro izgubil pod kopico volnenga ogrinjala. Ni mu očitala ničesar; imela je toliko čudovitega usmiljenja, da je na videz verjela vse, kar ji je pravil in da je potrpežljivo poslušala do konca človeka, ki ga je bil in žalost spravila skoro ob pamet. »Moj sklep je storjen,« je dejal, »in mislim, da Vam bo všeč: pridem nazaj v Kolovrat, sedaj nisem več nič, ne dam ne več in pravzaprav ne bi bil smel nikdar delati, ker sem bil sedaj premagan; živela bova skupaj, prosim Vas strehe in zavetja.« Ko je nehala s takim nepotrebnimi besedami, je dvignila gospa Guéméné roko, ki je vsled vročice malo drgetala, kakor nekaj, ko je podpisovala kako kupno pogodbo. »Ne,« je rekla, »na mojem posestvu sedaj ne bo težko gospodariti, tebe je škoda za to; prodala bom dvoje pristav; z eno poplačaš svoje dolgove, z drugo boš pa zopet lahko začel novo življenje.«

Mož, ki mi je nekega poletnega večera pripovedoval to zgodbo ob strmem morskem obrežju, mi je pokazal od daleč globel, nad katero so se zibali kakor visoki morski valovi že rjavi vrhovi bukev. In pristavil je:

»Včasih sem se upal govoriti o svoji moči, o močni volji in krepki odloki, o vdanoosti do svojcev; toda pred temi drevesi tamle teh besed ne izpregovorim več.«

(Dalje.)

nosti proti ententi. Za isto svrhu je bila v proračunu za leto 1919. vsota 17 milijard mark.

Izpraznitev menškega okrožja.

LDU Pariz, 27. aprila. (DKU.) Kakor poroča »Journal«, bodo francoske in belgijske čete zapustile menško okrožje, ko bo štela državna bramba na ruhrskem ozemlju 20 bataljonov, 6 švadrinov in dve bitnici. Do 10. julija se bodo zmanjšale te čete na polovico in bo prišlo na njeno mesto 5000 policijskih čet. Ostale čete bodo nato 10. julija zapustile ruhrsko ozemlje in se bodo tudi nadomestile s 5000 mož policijskih čet.

Veleberlin.

LDU Berlin, 27. aprila. (DKU.) Pruski deželni zbor je danes sprejel v poimenskem glasovanju s 169 proti 148 glasovom zakon o ustanovitvi mestne občine Veleberlina.

Španska.

Stavke v Madridu.

LDU Madrid, 27. aprila. (DKU.) Has. vas.) Uradno poročajo, da je več strokovnih zvez v protest proti aretaciji rdečega odbora stopilo v stavko. Gibanje se je razširilo tudi na cestno železnico in na tiskarne časopisov. Oblasti so odredile vse potrebno, da se preprečijo nemiri.

Politične novice.

+ Državotvorna politika. Z ozirom na Kukovčevu primojduševsko rogoborstvo v »Novi dobi« zoper dr. Tavčarja in zmerne liberalne politike in kot dopolnilo k večrajšnjemu Hauptmannovemu članku priobčujemo odlomek iz pisma, ki ga je prejel prav tisti naš prijatelj od člana naše pariške mirovne delegacije. Pismo pravi: »Vi omenjate velikonočne pirhe. Ti »pirhi« so za nas v Parizu razne note, ki jih moramo pripravljati glede koroškega plebiscita, Prekmurja in jadranskega vprašanja. Iz globočine srca se pa nam gnusi domači politični boj v Jugoslaviji. Ko prebiramo domače časopise in motrimo domače razmere s tukajšnjega vidika, ko vidimo nadalje, kako opisujejo italijanski, francoski in angleški listi naše neizmerno ostudne osebne boje, se nam zdi, da nismo še vredni samostojne jugoslovanske države. Vedno in vedno nam prihaja na misel, da je Slovenec in Hrvat samo tedaj zdrav, ako ga tepe nemški, italijanski ali mažarski valpet. Mi zaman vprašujemo, zakaj so Slovenci že prvo leto začeli najstrastnejši strankarski boj, ko nimamo še zunanjih meja. Vsled teh razmer ni nikjer respekta pred nami v zunanjem svetu in opravičeno se zdaj bojimo, da utegnemo izgubiti še kak dragocen kos slovenske zemlje. Kaj naj si mislimo tukaj, ko beremo v raznih slovenskih časopisih bombastične fanfare o jadranskem vprašanju, o manifestacijah našega naroda, pozive na vlado in zunanjo diplomacijo, da naj odločno brani nasproti antanti jugoslovansko stališče itd. itd.? Kdo naj nastopa in kako naj se nastopa, ko se ne moremo opirati na domovino, v kateri se menjava vlada za vlado, v kateri nadalje časopise na tak brezvesten način zabavlja na lastno domovino, na državo itd. Nemško in tudi drugo časopisje vse to vestno zasleduje in nas potem kaže v taki luči pred zunanjim svetom. Lahko si mislite, kako to vpliva na plebiscit na Koroškem. Slovani so prelili v svetovni vojski največ krvi, a v diplomaciji so igrali zadnje vloge. Na mirovni konferenci v Parizu sploh ni bilo slovenske politike, in zdi se mi, da smo tudi mi Jugoslovanci še premalenkosti za velikopolitko politiko. Posebno mi Slovenci, ki smo na križišču Italijanov, Nemcev in Mažarov, nimamo prav nobenega razloga privoščati si luksusa strastnega strankarstva sedaj, ko se vendar odigrava zgodovinska faza našega naroda!...«

+ Tajiti je treba! Tega gesla se drži »Napreje«, ko hoče hujskati s sobotnimi dogodki svoje pristaše. Komunistov ni... mirna demonstracija... nobenih nasilij ni bilo in nikakega terorja itd. Toda »Napreje« danes sam jasno pove, kaj so hoteli doseči komunisti, ko navaja »pametne besede« g. Kovača na strankinem zboru v Mariboru: »Zalibog je danes stvar taka, da pri nas v Hrastniku in Trbovljah delavstvo čaka samo na proklamacijo revolucije. Učenci iz politične šole dr. Lemža mislijo, da bo de že jutri revolucija.« — »Napreje« je pisal, da je vsaka beseda o komunistih »bav« — bave, — sedaj pa sam pove, kak duh je vladal med njimi. Žrtve tega prevratnega, hujškega duha leže v mrzlih grobovih. — »Napreje« bo pa še pisal o »žrtvah klerikalnega režima.« Pijuni predzrežu v obraz in dejal bo: Prši!

+ Testament z Zaloške ceste. Padli so in v smrtnem trepetu so jim še drhtele silne, delavne roke po življenju in ustne so izpraševale: Zakaj? »Napreje« je odgovoril: Klerikalni režim je kriv! Ko čujemo to laž, nam je žal dr. Lončarja. Mnogo bolje je

potem odgovorila topla, ki je planila na zdravnik, opljuvala usmiljenke, pretepla duhovnika, tuleč in brizgajoč s kletvami. Da, to je bil odgovor, ki ga je čul strahoma vsakdo. Zato je prišlo do tega, ker je socialna demokracija skozi leta vodila svoje pristaše v soljo podivjanosti, ker mu je polnila dušo s srdom proti vsemu, kar mu je hotelo krvi. Ali naj »Napreje« pokličemo v spomin besede srbskega komunističnega voditelja Topalovića, ki je govoril tik pred ustajno v Subotici: »V državljanski vojski, ki bi tako nastala, pa bo naša bodočnost zmagala. Narod bi bil masakriran, a zmagal bi komunizem.« Narod bi bil masakriran, tisoče bi pobijali, davili, obežali, — toda zmagal bi komunizem... In če pošten človek gleda to cinično igro s tisoči človeških življenj in se zmisli na žalostne žrtve sobotnih dogodkov, potem jasno zavzveni testament z Zaloške ceste: »Vi vsi, ki mislite pošteno, čujte nas: Vaša dolžnost do naših otrok in delavnega ljudstva je, da uničite hujškače, ki bi hoteli masakrirati narod tako, kot so nas pogнали v smrt! Pogнали so nas v štrajk, — brez naše volje. In še po smrti nas izrabljajo, noseč naša trupla kot čite pred seboj.«

+ Komunistom v odgovor. Očita se mi, da sem peljal prvi vlak na Gorenjsko. Zakaj sem to storil, Vam hočem, gg. komunisti razložiti. Leta 1916., ko sem bil obsojen na 7 let težke ječe po § 327. voj. kaz. zakona, je ostala moja soproga brez sredstev. Prišla je k Vam, nekdanjim internacionalcem, in prosila, da bi se pobiralo v kurilnici, ker je bila odrezana od vsake podpore od strani mojih staršev, ker je bil ves privatni promet ustavljen. Organiziran sem bil takrat pri Vas. In kaj ste naredili, gg. internacionalci, sedajni komunisti? Ogibali ste se nje, kakor da bi bila okužena in Vaš odgovor je bil: — »za izdajalca Avstrije nimamo ničesar!« Prva Vaša žrtev je bil nato moj nedolžni otrok, ki je umrl radi pomanjkanja, ker ste odpovedali vsako podporo. Vi, gg. komunisti, osvojevalci proletarijata, kje ste bili med vojno? V zaledju! Dajali ste za vojna posojila in za Rdeči križ, toda ne Vašega denarja, temveč delavski denar, da ste sami lažje veržili, ali pa kakor g. narednik Jaka Žorža tirali naš narod v smrt. Danes ste razkrinkani. Tujci, ki prihajajo iz Beljaka in drugod, pripovedujejo, da so imeli v Beljaku in drugih krajih veselice že pred 14 dnevi, ker bo Jugoslavija razpadla in bodo nastale prejšnje meje, med tem ko Vašim članom niti o stavki ni bilo še nič znanega. Gotovo ste mislili, gg. komunisti, da pridete kot ministri v novo avstrijsko vlado, ker v našo ne morete priti. Povem Vam pa še nadalje, zakaj vozim: 1. Ker me je Jugoslavija osvobodila in ker ne maram biti v družbi onih, ki delajo proti njej; 2. ker sem član Zveze in ker je Zveza stopila iz pasive, ker je bilo ugodeno vsem njenim zahtevam; 3. ker ne maram iti zopet v zapore. Da pa ne boste govorili, da delam službo iz drugih vzrokov, Vam še povem, da sem bil l. 1919. tudi soudeležen, ko smo zlomili tudi mariborsko stavko in sem po 60urni službi peljal prvi jugoslovanski vojaški vlak na Koroško, da smo jo zasedli in osvobodili. Tudi takrat, kakor sedaj, je bila moja narodna dolžnost, da sem to storil. Vi niste vpostavili Jugoslavije, pa je tudi podrli ne boste. In kakor jaz, tako misli še tisoče in tisoče zavednega delavstva, ki so tvegali svoje življenje za vpostavitvev Jugoslavije, ne zato, da jo boste Vi podrli. — Jožef Breskvar, strojevodja.

Dnevne novice.

— Določanje »Slovenca« se ustavi z dnem 4. maja vsem onim naročnikom, ki doslej niso obnovili naročnine za novo četletje oziroma poravnali event. zaostankov. Po prejemu denarne pošiljave bomo doposlali pridržane številke, v kolikor bodo še na razpolago. Vsak naj se torej v lastnem interesu podviza, da izpolni položnico, ki jo je prejel v »Slovencu«.

— Osebnosti s pošte. Imenovani so: za poštarja poštni oficijant A. Babič v Starem trgu pri Kočevju ter za poštarico poštna odpravnica Matilda Ferencakova v Ribnici na Pohorju. — Podeljena so poštna odpravniška mesta: Nemška Loka poštni pomočnici A. Panekovi, Libeliče poštni pomočnici Tončki Šlebenikovi, Galicija poštni pomočnici Lini Petelenkovi in Dragarju. — Premeščeni so: poštni oficijant C. Lilek od poštega urada v Črnomlju k poštnemu uradu v Ljubljani, Lucija Cudermanova iz Kočevja v Ljubljano, poštna oficijantka Jožica Grilčeva iz Maribora v Konjice ter poštna oficijantka A. Hitijeva iz Konjic v Metliko. — Odvezana je poštna služba poštna oficijantka Mina Vrhovčeva v Borovljah. — Poštarica Franciška Mayerjeva v Ljubljani je začasno vpokojena.

— Uredništvo slovenskega dela »Liječnik« je prevzel gospod dr. Franc Dolšak, Ljubljana. Gospodje zdravniki, ki dopisujejo v ta list, se prosijo, da pošljejo svoje rokopiše imenovanemu gospodu.

— Ljudski oder gostuje v Kranju. V nedeljo, dne 2. maja gostuje v Kranju »Ljudski oder« iz Ljubljane z igro »Otroška komedija«. Igral bo v Ljudskem domu v Kranju. Opozorjamo na to predstavo.

— Promet na južni železnici. Obratno ravnateljstvo južne železnice naznanja: Pričenši danes, v četrtek 29. aprila vozijo do nadaljnega nastopni osebni vlaki: Na progi Logatec—Zidani most—Zagreb—Sisek—Belgrad ekspresna vlaka št. 14 in 15, na progi Maribor—Ljubljana vlaka št. 35 a in 36 a, na progi Zidani most—Ljubljana vlaka št. 37 a in 42, na progi Ljubljana—Logatec vlaka št. 87 a in 84 a, na progi Ljubljana—Borovnica vlaka št. 33 c in 60 a, na progi Zidani most—Zagreb—Sisek vlaka št. 502 in 509, na progi Maribor—Spilje—Gradec—Dunaj vlaka št. 35 858, na progi Maribor—Spilje—Ljutomer vlaka št. 50/1801 in 1826 a/1821 a, na progi Maribor—Grabštajn vlaka št. 474/415 in 414/480, na progi Maribor—Pragersko—Kotoriba vlaka št. 356/205 in 228 b. Razen tega prevažata osebo do preklca še vlaka na progi Ljubljana—Maribor št. 858 in 831.

— Splošne stavke v Trzinu ni. Delavstvo, organizirano v JSZ, je odločno nastopilo proti stavki, ki je politična. Delavke predilnice so šle skupno do tovarnarja Glanzmana in zahtevale delo. Obljubil je, ako ne bi mogla predilnica v ponedeljek delati, da jim odkaže drugo delo, da ne izgube zaslužka. — Prav tako je zahtevalo naše delavstvo v tovarni Kozina, da je pripravljeno delati in da zahteva plačo za dni, ko bo stal obrat proti njihovi volji. — Električna centrala vodi obrat. Delo vrše člani naše organizacije. V čevljarski in strojarski tovarni Mally je prišlo skoro vse delavstvo na delo, tudi papirnica je delala. Kovinarski delavci v Fužinah so delali, ravnotako tudi strojarji v strojarni Rajtharek ter čevljariji v vseh drugih podjetjih, n. pr. Klofutar, Gregorec, Peharc i. dr. Mnogi socialisti bi šli takoj na delo, le premalo poguma imajo, boje se bojažljivih sodrugov. Poročilo nedeljskega Slovenca, da se je v tovarni Kozina delalo, ni pravilno. Delavske naše organizacije so zahtevale delo, a delati ni bilo mogoče, ker ni bilo socialističnega moštva iz Križa in Kovorja, da bi delalo pri strojih. Sicer vlada povsod red in mir.

— Kočevje. V torek je došlo vojaštvo in aretiralo glavne hujškače. Komunistična delavska straža je avizirala dohod vojaštva, da so mogli poskrbiti orožje. Sirena je sklicala vojaško organizirane štrajkovce, ki so došli s koli, a prepozno. Do izgredov ni prišlo. Teror pa še ni strl in štrajk traja dalje. Državi zvesto prebivalstvo je vladi hvaležno za energični nastop, komunistom naklonjeni Kočevci, ki sanjajo o kočevski republiki, se pa togota.

— Surovost na pokopališču. Poroča se nam, da je ljudstvo, ki je spremljalo žrtve na pokopališču, dne 26. t. m. zmerjalo in psvalo gospo M. Rogarjevo, ki hodi tja skoraj vsak drugi dan obiskat grob svoje hčerke. Podtikali so ji, da baže odobrava nastop proti komunistom in žrtve. Prav nobeno junaštvo ni psovati, napadati in groziti ženi, o kateri je znano, da nikdar ni mogla odobravati žrtev. Slabo maščevanje je to in surovost, ki ne dela nikomur časti.

— Gremij knjigo- in kamnotiskarjev v Sloveniji. V torek, dne 27. aprila je bilo v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani ustanovno zborovanje gremija knjigo- in kamnotiskarjev v Sloveniji, na katerem so bili izvoljeni sledeči gospodje: Predsednik Slatnar A., predsednika namestnik Hrovatin M., odborniki: Čuč K., dr. Tavčar ml., Pesek A.; namestnika: zastopnik Zvezne tiskarne Celje in »Sava« Kranj. — Že obstoječa pravila se bodo v najkrajšem času sedanjim razmeram prikladno spremenila in deželni vladi v ponovno odobrenje predložila.

— Vsem gospodom, ki so naročili pri Katoliški Ligi ponatis zadnjega »Bogoljubovega« članka »Velika nevarnost za vero«, naznanjamo, da smo z današnjim dnem pričeli razpošiljati brošuro. Cena brošurici 1 K, 10 izvodov skupaj 8 K. Naroča se pri K. L., Ljubljana, Mestni trg 8. Na drobno je v razprodaji v Ničmanovi prodajalni.

— Razpisani poštni uradi: nadpoštarsko mesto v Murski Soboti in Dolnji Lendavi; poštarsko mesto v Beltincih ter pošt-nih odpravnikov mesta, in sicer: Cankova, Črensovci, Dobrovnik, Gornja Lendava, Križevci, Marjanji, Petrovci, Prosenjakovci, Pučevci, Rankovci, Rogoševci, Turnišče in Veliki Dolinci.

— Delovanje ekspoziture verižniškega urada v Radgoni. Ekspozitura osrednjega verižniškega urada v Radgoni pod vodstvom okrajnega nadzornika policijskih agentov, g. Viljka Baeblerja, katera je pričela poslovati 9. t. m., je že zelo omejila iztihadpljanje živil v Nemško Avstrijo. — Od 9. do 16. t. m. je g. okrajni nadzornik Baebler kaznoval že 36 tihadpcev in tihadpck.

— žirovski fantje ujeli tatove. Dne 18. aprila 1920 okoli 17. ure so nameravali

trije zlikovci odnesti iz hiše Matevža Burnika v Osojnici, občina Žiri, različne stvari, toda žirovski fantje Ivan in Franc Zakelj, Viktor Strel, Ivan Burnik in Vinko Mlakar so tatove prepodili in enega od njih: Josipa Marna iz Spodnje Šiške, prijeli, ostala dva sta pa zbežala.

— **Pridržane nežigosane bankovce bodo vrnil.** Finančno ministrstvo bo izdalo naredbo, po kateri se bodo vrnil lastnikom vsi zadržani nežigosani kronski bankovci, da jih uporabijo zunaj mej naše države.

— **Zopet uvedenje selske službe.** Poštno ravnateljstvo razglasa: Z dnem 1. maja 1920 se zopet uvede pri kr. poštenu uradu Nemška Loka dostavljanje poštinih pošiljatev po selskem pismonošju v sledeč vasi: I. okraj: Prerigelj, Knežja Šipa, Römergrund, Turn, Ramsriegel, Spodnji Log, Spodnji Pockstein, Neuge-reuth. II. okraj: Brezovica, Zadre, Čeplice, Gornja Podgora, Dolnja Podgora, Zagodac, Kralje, Vimec. — Dostavljanje se bo vršilo po I. okraju vsak ponedeljek, sredo in petek, po II. okraju vsak torek, četrtek in sobota.

— **Dom za vajence.** Država zaščita dece in mladine snuje v Sarajevu dom za vajence, da se na ta način lažje nadzrujejo. Uvedli se bodo tudi posebni tečajji. Nadalje se je sklenilo, še letos ustanoviti letovišča za šolsko mladino čez počitnice. Občinski odbor je sklenil ustanoviti urad za zaščito dece.

— **Gradba hiš v Belgradu.** Belgrajska občina začne v kratkem graditi hiše na Topčiderskem brdu.

— **Društvo internirancev.** Ministru za notranje posle so bila predložena v podpis pravila »Udruženja internirancev Srbov, Hrvatov in Slovencev«.

— **Tatvina v Karavanskem dvoru.** — Elizabeta Stöckl, Jožef Winkler, Jožef Sušnik, Lucija Hafner, Ivana Reichel, Josipina Šmid, Hubert Rebernik, Marija Rebernik, Marija Ravnik, Angela Oraš, Julij Pegrin, Antonija Weiz in Anton Teraž iz Borovlj na Koroškem se zagovarjajo pred okrajno sodnijo v Ljubljani. Obtožba jim očita: Od srede meseca oktobra do 28. novembra 1919 so kradli vojaki v Karavanskem dvoru, v katerem je umela svoje skladišče poslovalnica »Podgora«, gospodarska zadruga za nakup in prodajo. Ukradena je bilo blaga v vrednosti 68.629 K 40 vin, in sicer 2670 kg sladkorja po 12 K, 135 kg kave po 60 K, 422 m barhenta po 40 K, 41 m barhenta po 41 K 20 vin., 38,2 m barhenta double po 43 K; dalje riž, prazne vreče, mazilo za čevlje in drugo blago. Poizvedbe so dognale, da je povzročil tatvino pešec Vrtačnik, kateri je pobegnil v Nemško Avstrijo. Vrtačnik je imel ponarejene ključke do skladišča v Karavanskem dvoru, katere je v družbi z Vincencom Peršom oddal pešču Zorku, kateri je v družbi z Vincencom Peršom, Jožefom Ogrizkom in Francetom Grasserjem tatvine nadaljeval. Ukradeno blago so kupovali civilisti, med njimi obdolženci. V splošnem se obdolženci zagovarjajo, da niso vedeli, da je bilo kupljeno blago ukradeno. — Senatu predseduje nadsvetnik Vedernjak, obtožbo zastopa državni pravnik dr. Modic, obtožence zagovarjajo dr. Ravnihar, dr. Fettich, dr. Treo, dr. Švigelj, dr. Kreč in dr. Šavpah. — Ker dve povabljeni pričici nista prišli k razpravi, se je ta preložila.

Po končani stavki.

Včeraj popoldne je razgal gospod revirni nadzornik Habe na Martinovi cesti večjo gručo komunistov, kateri so se zbirali, da čenčajo med seboj. Podal se je nato v gostilno pri Karlu Draščku na Bohoričevi ulici, kjer je bilo zbranih vse polno ljudi, kateri so pili kljub vladni naredbi alkoholne pijače, nakar je g. revirni nadzornik Habe zapovedal precej zapreti gostilno, kateri ukrep je policijsko ravnateljstvo precej potrdilo. Policija je na to izvedla preiskavo pri komunistu K. M., pri katerem je zaplenila 39 zavitkov tobaka, vojaški samokres, vojaški daljnogled in ruski bajonet. Komunist je bil tako dobro založen z mastjo, moko in z drugimi živili, da so navajeni oblastveni organi videli take zaloge le pri največjih verižnikih.

Policija je dalje zaprla gostilno »Pri črnem orlu«, ker so točili vino, katero so natočili v pokalice.

Na deželnem sodišču v Ljubljani vodi preiskavo v zadevi komunistov preiskovalni sodnik svetnik dr. Kaiser.

Iz Zagorja so pripeljali v ljubljanske zapore dva voditelja komunistov, v Litiji je tudi neki voditelj komunistov zaprt.

Ljubljanske novice.

Ij **Umril** je po daljšem bolehanju gosp. Ivan Krutec, vadniški učitelj na drž. učiteljski v Ljubljani. Pokojnik je bil priznan veščak v svoji stroki, znan po svojih učnih in vzgojeslovnih spisih. Pogreb bo danes popoldne ob 3. uri.

Ij **Seja pred** letva osrednjega pripravljalnega odbora za I. slovenski orlovski ta-

bor v Mariboru se vrši danes zvečer ob pol osmih v Jugoslovanski tiskarni, I. nadstr. Prosim ločne udeležbe vseh gg. odbornikov. — Predsednik.

Ij **Vincencijeva in Elizabetna družba** tmaša danes popoldne ob pol 6. uri skupno sejo v Akocijevišču.

Ij **Ljudski oder**, Izredni sestanek članov »Ljudskega odra«, ki je bil sklican za petek ob 8. uri zvečer, se radi izrednih razmer preloži na drugi teden. Dan se določi še do nedelje. — Vodstvo.

Ij **Novo žensko društvo**. Dosedanje ljubljansko »Meščansko žensko društvo« se v želji po razširjenju svojega programa in krepkejšem poudarku svoje smeri preseljuje v nepolitično, kulturno »Krščansko žensko društvo«, včlanjeno v »Slovenski krščansko-socialni zvezi« v Ljubljani. Pravila novemu društvu so od oblasti že potrjena in se bo vršil ustanovni občni zbor društva dne 6. majnika ob 5. uri popoldne v posvetovalnici »Jugoslovanske tiskarne« v I. nadstropju. Namen novemu društvu bo gojiti med ljubljanskim inteligentnim ženskim krščanskega svetovnega naziranja medsebojno družabnost in vzajemnost, poglobljati med njim vsestransko krščansko in narodno kulturo ter vzbujati in usposabljaati ga za prosvetno in socialno delo vseh vrst v prosep krščanske in narodne kulture. V dosegu svojih ciljev bo prirejalo društvene in družabne večere, zabave in izlete, predavanja, diskuzijske sestanke in razstave; po potrebi bo izdajalo tudi lastno glasilo in društvene publikacije. — Pripravljalni odbor pozivlja vse krščansko misleče ljubljanske dame, da se strnejo v tem društvu v trdno falango, ki se ne bo nikjer sramovala pokazati tudi svoje verno krščansko prepričanje. Dosedanje članice »Meščanskega ženskega društva« ostanejo samoumevno zveste tudi novemu društvu. Poleg teh pa se bodo priglašale v njegove vrste še druge gospe in gosposične v kar najobširnejšem številu. Priglasila za sprejem naj se do ustanovnega občnega zbora pošiljajo na naslov predsednice pripravljalnega odbora, ge. Helene ing. Remčeve, Kersnikova ulica št. 7, ali tajnice dosedanjega »Meščanskega ženskega društva«, gđčne. P. Tomažičeve, Sv. Petra nasip 71.

Ij **Ugotovitev**. Na prošnjo prizadetih ugotovljamo, da v hiši g. Romana Kranjca posestnika, Stara pot 15, strojevodja drž. železnice, ni bilo nočnih sestankov komunistov. V Novem Vodmatu se nahaja še drugi Kranjec, ki z navedenim ni identičen.

Ij **Na naslov ljubljanskih denarnih zavodov**. Prejeli smo: Delegacija financ za Slovenijo je upoštevajoč težak položaj slovenskih upokojencev, katerim še ni mogoče se izneiti z Dunaja, Gradca itd in so primorani živeti v inozemstvu, dovolila pošiljatev penzijskih prejemkov po tukajšnjih denarnih zavodih, in je tem tudi redno izplačevala dotične zneske v jugoslovanski valuti. Omenjenim penzionistom je pa dotična banka »slovenski zavod« izplačeval pokojnino al pari v nemško-avstrijski valuti, vsled česar so bili naši rojaki za diferenco izdatno oškodovani. Gotovo je sicer, da bo finančna oblast za dotične tožbe skrbela za to, da se tako verženje za naprej ustavi, oziroma škoda posameznikom povrne — vseeno pa je tako početje v prilog našincev potrebno tudi javno ožigosati.

Ij **Roparji**. Gospa Amalija Pangerc, vdova po pokojnem Francetu Pangercu, kateri je bil ustreljen dne 24. t. m. na Zaloški cesti, je naznanila policiji, da so komunistični roparji po mozevi smrti ukradli srebrno uro in knjižico, v kateri je bilo 350 kron.

Ij **Planinski Janez** pred sodiščem. Znani starinar J. H. po domače »planinski Janez« je tožen radi žaljenja časti, ker je čez gospo M. nekaj preveč govoril radi njenega starinarskega športa. Razprava je bila zelo zabavna. Sodni svetnik Avsec: »Planinski Janez! Malo preveč ste govorili!« — Janez: »Pa menda ja ne! Obesili me ne bodete.« — Zastopnik tožnice dr. Oblak: »Janez, zaprti bodete!« — Janez: »Zakaj? Nisem nič takega rekel. Saj sem še obrstu povedal take, pa nisem bil zaprt. Rekel sem, da starine kupuje.« — Dr. Oblak, ki je videti proti »planinskemu Janezu« precej dobrohoten, ker se menda poznata iz prejšnjih časov s kakih visokih — planin: »Ste več rekel, planinski Janez, naj se zasliši priča Keber. Potem bomo dalje govorili.« — Janez: »Keber je pa konkurenca. Z njim sva skregana.« — Pride priča Keber iz Tačna in pove: »V gostilni smo sedeli, pa je planinski Janez začel govoriti, da gospa M. kupuje in prodaja starine brez »spolenta«, skratka, da z njimi veriži. Če izve za mrliča, pa že rjuhe izpod njega vleče, če se ga drži kje kaka starina. (Viharna veselost.) — Janez: »Te ga pa že nisem rekel.« — Keber nadaljuje: »Pa še več je rekel. Gospa M. ni najhujša starinarica, druge so, še hujše. Če se ne morejo preživljati, pa naj vzamejo kanglje in grejo grobe »špricat.« — Janez: »To ni res! Sem le rekel, da nosi starine kakor kanglje.« (Smeh.) »Meni delajo konkurenco.« — Sodnik Avsec: »Je že to zadoosti, Janez, Vas moram obsoditi. Poravnajte se, preključite in obžalujte.« — Ja-

nez: »Kadar imam irhaste hlače, govorim resnico.« — Dr. Oblak: »Saj planinski Janez ni zleht človek, samo zleht jezik ima. Nočem, da bi bil ravno zaprt. Za Jugoslovansko matico naj da 100 K in stroške naj plača, obžaluje in preključ, pa je.« — Janez: »Pa naj bo! Ali naj plačam še stroške za zabavo, ki ste jo imeli vsi skupaj?« — Dr. Oblak: »Plačati pa morate takoj!« — Janez: »Ali mislite, da sem prišel k sodnji brez denarja? Ga imam še doma!« — Planinski Janez plača nato za Jugoslovansko matico 100 K in stroške in obžaluje ter — gre. — Včasih je tudi na sodišču kak »špas«. Planinci so veseli ljudje. Toliko zabave še ni bilo na št. 28 in vrhu tega je dobila Jugoslovanska matica 100 K.

Ij **Nevarna tatova**. Franca Gorška iz Celja in Franca Gimplja iz Črnomlja so aretirali detektivi. Priznala sta, da sta ukradla med drugim konjske vaje v neki vasi na Posavju. Kdor pogreša tam kake vaje, naj to javi kolodvorski policijski ekspozituri.

Ij **Bakrenast kotel**, vreden 2000 kron, je bil ukraden hišni posestnici Apoloniji Babnik na Glincah.

Majnoujša poročila.

NAŠA MIROVNA DELEGACIJA PRIDE V BELGRAD.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Belgrad, 28. aprila. Vsa naša delegacija z dr. Trumbičem in dr. Zolgerjem na čelu pride nenadoma v Belgrad. Trumbić bi moral te dni odpotovati na mirovno konferenco v San Remo, sedaj pa pride v Belgrad. Njegov prihod je tembolj nepričakovan, ker v tem pogledu ni dobil nobenega ukaza od vlade niti od regenta, pač pa je dobil navodila za mirovno konferenco.

NAŠ ZUNANJI POLOŽAJ.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Belgrad, 28. aprila. Ves naš zunanji položaj se ni prav nič zboljšal v našo korist. Prejšnja vlada je dala naši mirovni delegaciji taka navodila, da smo izgubili suvereniteto nad Reko. Sedanja vlada stoji na stališču sporazuma z Italijo, ki naj bi se dosegel čimprej, in kar najbolj povoljno za nas. V vprašanjih, o katerih bi se ne mogli doseči sporazum, naj odločijo zavezniki. Treba pa je naknadno ugotoviti, da se zadržanje Francije in Anglije nasproti nam ni zboljšalo.

DEMOKRATI SE NISO NIČ NAUČILI?

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Belgrad, 28. aprila. Preden se je otvorila današnja seja narodnega predstavništva, je obvestil podpredsednik zbornice dr. Ribar vlado o nameri Demokratske zajednice, da ta tudi sedaj noče sodelovati pri delu parlamenta, marveč da ga bo tudi nadalje onemogočala in sabotirala. Nato je vlada izrečila dr. Ribarju oficijelno izjavo, v kateri je označila svoje stališče glede te namere demokratov ter je poudarila, da tega ne more trpeti radi časti naše države v inozemstvu in radi ugleda parlamenta. Ako demokrati nadaljujejo s sabotažo parlamenta tudi 3. maja, ko bo prihodnja seja, bo vlada vztrajala na svojem stališču in odgodila daljnje zasedanje parlamenta. Ta korak vlade je odobren na najvišjem mestu.

Ko je v začetku seje bila prebrana ta izjava, je zavladala med demokrati skrb, ker se niso nadležali, da bo vlada tako odločno odbila njihov manever. Vlada hoče delati s parlamentom, ne da se pa terorizirati od demokratov.

VESNIČ NE PRIDE V BELGRAD. — VLADA STOJI TRDNO.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Belgrad, 28. aprila. Vesnič ne pride iz Pariza v Belgrad, čeprav ga je pozvala krona. To se komentira različno. Nekateri pravijo, da ne pride radi bolezni, drugi pa trdijo, da iz političnih vzrokov. Vlada stoji trdno in ne misli na dem sijo, ker ima večino v parlamentu. Misel na nevtralnno vlado, ki bi bila sestavljena iz nevtralnih oseb in treh generalov, ki bi prevzeli promet, prehrano in vojsko, vedno bolj izgublja tla.

Sestavila se bo koncentracijska vlada, ali pa bo ostala vlada večine parlamenta, t. j. parlamentarne zajednice. Sedanja vlada ne opušta misli na koncentracijsko vlado, ki bi rešila volilni zakon. Če pa demokrati nadaljujejo s sabotažo, ni drugega izhoda, kot ga je označila vlada v današnji izjavi.

KOMUNISTIČNI VODITELJI PREVARALI DELAVSTVO.

(Izvirno poročilo »Slovencu«.)

Belgrad, 28. aprila. Štrajk železničarjev gre h koncu. Povrnilo se je na delo že dve tretjini železničarjev. V Delavskem domu je prišlo do razkola med vodstvom in delavci. Delavci očitajo vodstvu, da jih je prevaralo, ker je trdilo, da gre za gnotno zboljšanje, šlo pa je v resnici za prevrat. Posebno je vplivala na delavstvo znana izjava vodje komunistov dr. Topalovića.

KONFERENCA V SAN REMU KONČANA.

LDU Berlin, 28. aprila. (DunKU) Predpoldne je italijanski poslanik izročil državnemu kanclerju že znano ententno noto, s katero se je konferenca v San Remu končala. Besedilo je soglasno z onim, ki ga je priobčila poročevalnica Agence Havas. Noto je podpisal italijanski ministriški predsednik Nitti.

POLJSKA PRIZNAVA SAMOSTOJNOST UKRAJINE.

LDU Varšava, 28. aprila. (DKU — Brezlično) Ministrstvo za zunanje posle priobčuje uraden komunik, v katerem poljska vlada priznava pravico ukrajinskega naroda do samostojnosti in direktorija pod hetmanom Petljuro kot najvišjim načelnikom ukrajinske ljudske republike. Ukrajinsko zastopništvo priobčuje uradno proglas, popolnoma enak onemu, ki ga je izdal načelnik poljske armade Pilsudski, v katerem hetman Petljura izjavlja, da se bosta poljska in ukrajinska armada bojevali ramo ob ramo proti skupnemu sovražniku.

POLJAKI PROTI BOLJŠEVIKOM.

LDU Varšava, 27. aprila. (DKU-Brezlično) Vojaško poročilo od 27. t. m. se glasi: Naša armada je dne 25. t. m. v Voliniji prešla v splošen protinapad, ki je povzročil med sovražnimi četami paniko. Dne 26. t. m. zjutraj so zavzele naše čete Žitomir. V tem ozemlju je bilo premaganih 28 infanterijskih in 27 artilerijskih boljševiskih divizij. V naše roke je padlo mnogo vojnega plena.

FRANCOSKA ZBORNICA ZAHTEVA PODATKE O SAN REMU.

LDU Pariz, 28. aprila. (DKU) Odsek za zunanje posle v francoski zbornici je naslovil na vlado prošnjo, naj mu poroča o dogodkih na konferenci v San Remu, dalje tudi o pogajanjih z ruskimi zastopniki v Kodanju.

UKINJENA IMUNITETA SOCIALISTIČNEGA POSLANCA.

LDU Pariz, 28. aprila. (DKU) Pri večrejšnji seji poslanske zbornice je bil stavljen predlog, da se ukine imuniteta socialističnega poslanca Boillant-Couturera, čigar izročitev se zahteva z ozirom na članek, ki je izšel dne 20. aprila v »Populaire«. Socialistične skupine v zbornici so se danes popoldne posvetovali in sklenile, da ostanejo z imenovanim poslancem solidarne.

BAGDADSKA ŽELEZNICA PORUŠENA.

LDU London, 28. aprila. (DunKU — Brezlično.) Po poročilih iz Sirije so čete Kemal paše razdrle bagdadske železnice severno in južno od cilicijskega prelaza.

REVOLUCIJA V GUATEMALI.

LDU Pariz, 28. aprila. (DunKU — Agence Havas.) Po verodostojnih poročilih je bilo pri revolti v Guatemali ubitih več kot 300 oseb. Mnogi pristaši odstavljenega predsednika Cabrere, ki so mu ostali zvesti, so bili pobiti v svojih stanovanjih.

MEDZAVEZNIŠKA KOMISIJA.

LDU Berlin, 28. aprila. (DKU) Kakor doznava zastopnik »Vossische Zeitung« v San Remu, je italijanski ministriški predsednik predlagal, naj se sprejmejo v medzavezniško komisijo za sirovine tudi nemški in avstrijski zastopniki. Lloyd George se je s tem predlogom strinjal, dočim ga je Millerand odklonil.

NOVA BRIGADA NA PRUSKEM.

LDU Berlin, 28. aprila. (DKU) Kakor javljajo listi, prevzema bivši pruski vojni minister general Reinhardt sestavo nove brigade Doeberitz.

BORZA.

LDU Zagreb, 28. aprila. Devize: Berlin 283—284, Italija (vezano) 740—770, New York (vezano) 16500—17000, Pariz (vezano) 1060—1070, Praga 250—255, Dunaj 69.50—70, Valute: Dolarji 14600—14900, avstrijske krone 67—68, bolgarski levi žigosani 0—192, carski rublji 192—202, čehoslovaške krone 240—0, 20 kronski zlati 0—575, francoski franki 0—1050, napoleonor 565—573, nemške marke 270—274, leji 268—272, italijanske lire 0—740, turška lira (1) 600—610.

Razne novice.

r **Novi zdravilni sistem**, Vichersov zavodi na Angleškem se bavijo z napravo sanatorijev v zraku, sanatorijev v aeroplanih. V ta namen bodo sestavili velike zrakoplove, ki bodo lahko ostali več dni v višini 1500 metrov nad morjem. To višino so označili strokovnjaki za najboljšo, ker so v njej spojene vse lastnosti planinskih zdravilišč. Zgradili bodo torej 150 velikih zrakoplovov, ki bodo opremljeni z vso mogočo udobnostjo. Umeje se samo ob sebi, da ti sanatoriji ne bodo za one sloje, ki so vsled vojske obubožali, ampak samo za ljudi, katerim je vojska navpolnila mošnje. Pri-

stanišče za rečne zrakoplove bo postavljeno na samih stebrih, visokih po 50 metrov. Misel angleškega podjetja ne moremo podcenjevati. Zdravljenje visoko v čiststem zraku se bo vsakako obneslo. A kdo bo zgradil skromne, vsem odprte sanatorije za cele polke tuberkuloznih mož in otrok, ki se ne morejo iti nikamor zdraviti?

r O poslednjih trenutkih pisatelja V. Huga poroča jezuit P. Luis Drèves: Ko je Hugo umiral, je hotel poslati po duhovnika. Zdravniku je rekel, da noče umreti »kakor pesnik«. Sorodniki pisateljevi so odločno ugovarjali njegovi želji. Zdravnik, ki je bil dober katoličan, si je znal pomagati. Bolniku je rekel, da naj obudi kes z željo izpovedati se, kadar bi bila priložnost in da mu bo dal duhovnik odvezo z balkona nasprotne hiše. — »Odprl sem okno« — je pripovedoval zdravnik — »in ko mu je duhovnik dal odvezo, je bolnik na glas molil in sicer tako goreče, da bi se bilo najtrše srce omehalo. Pesnikove solze so bile znak njegovega orkrito srčnega kesanja.« — Uro kesneje je bil Viktor Hugo mrtev.

r Gospodarski odnosi v Zapadni Ukrajini Lvovska »Hromadska Dumka« opisuje odnose v Podolju in zapadni Ukrajini. Splošno je mogoče razmere karakterizirati tako, da tvori vsaka vas posebno republiko, v kateri vlada močnejši; ljudstvo se brani proti vsakemu, ki pride rekvirirat žito z orožjem. Draginja je doseglja neizmerne cene. Za kozuh je treba dati 100.000 karbovancev (ukr. rublov), dočim je bil še lansko leto naprodaj za 40—50.000 rublov. Visokih čevljev ni mogoče kupiti izpod 1200 rublov. V vsej deželi je pomanjkanje obleke, soli, petroleja, najpogostejšega gospodarskega orodja in nihče se ne briga za popravilo. Žita bi bilo dovolj, a leži po stogih večji del neomlačeno. Po kmetih razsaja legar, kolera in koze, strahno se je razširil med vaškim prebivalstvom sifilis. Zdravil in desinfekcijskih sredstev splošno pomanjkanje. Prevozne razmere so silno slabe. Vlaki se ustavljajo sredi poljan vsakih deset minut, da bi nabrali drv, popravili poškodovane vagonne ter se bralnili zopet roparje. Zaloge žita cenijo na 10 milijonov ton. Poleg tega bi Ukrajina lahko zalagala Evropo z repnim semenom, tobakom, lanom, konopljo, kožami, jajci, govedino, ovcami, manganovo rudo, antracitom itd. Ali človek ne more v Ukrajini ničesar dobiti za denar, do katerega nima kmet posebnega zaupanja, ampak zamenjava svoje blago le za blago, katerega v Ukrajini ne dostaja. Glavni pogoj za normalno trgovino z Ukrajino je ureditev notranjih razmer.

r Izkoriščanje plime in oseke. Kakor znano, je na Italijanskem veliko pomanjkanje drv in premoega. Že pred več leti, ko je bilo pri nas imenovano kurivo takorekoč zastoj, so na Laškem tudi drva prodajali na tehtnico. Lahom so jako dišali in še diše premoegove jame v slovenskih deželah, a ker se vendarle boje, da bi se ob njih opekli, zato so začeli laški strokovnjaki zopet proučevati morski priliv in odliv. O tem, za siromašno italijansko državo toli težavno vprašanju, je pisala pred par leti Revue Générale del Electricité. Mnogi Italijani upajo, da bo to vprašanje rešeno v njih deželi, in da se bo njih industrija še lepo razvila.

r Kitajski prerok. Kot poročajo poročila, se je pojavil na Kitajskem nov prerok, ki ima veliko sugestivno moč in mnogo privrženecv. Vlada ne more nič storiti proti temu, a boje se, da nastane radi nove vere, ki jo uči ta mož, kak nevaren prevrat, kakor svoj čas na Mongolskem. Vsaka akcija proti temu novemu preroku

bi lahko rodila samo prelivanje krvi. **r Sivolasi dijak.** Da je človek samo toliko star, kolikor se čuti, hoče dokazati neki 70-letni stavec, ki so ga v svrhu izkusa sprejeli brezplačno na vsučilišče v Filadelfiji, seveda, mora se podvreči vsem navadam, ki jih imajo mladi dijaki, njegovi součenci. Mora se tako nositi, biti uslužen proti višjim dijakom, tudi brado je moral žrtvovati. To bi še šlo, le navadi, da ob sprejemu vržejo novinca obledenega v vodo in ga tako »krstijo«, se je uprl. V tem oziru pa so mu prizanesli in pri njemu opustili »krst«, ker nima razumevanja za take sale.

r Telefon. Ko je bil na Dunaju prvič uveden telefon, ga je hotel gledališki ravnatelj Costa preizkusiti in je govoril s prijateljem Bergom, ki je stanoval nekaj hiš dalje; kričal pa je tako glasno, da ga Berg ni mogel razumeti. Vendar je Costa klical še bolj. Čez nekaj časa se oglasi v njegovi sobi Bergova služkinja in pravi: »Gospod se priporoča in prosi, kaj želite.« — Druga zgodnica se pripoveduje o nekem krimonosem Abrahamu, ki ni mogel verjeti, da je mogoče, da bi se pogovarjal s svojo ženo Saro v zelo velike daljave. Poln nezaupljivosti, da bi ga ne vlekli za nos, je stopil k telefonu: »Tu Abraham. Kdo tam?« Zunan pa je bila nevihta in v tem hipu je tresčilo v brzozjavno žico, močan tok je vrglj Abrahamu na tla. Ko se je zavedel, je dejal: »Verjamem, da je bila to Sara.« Da je imel znanprej pred telefonom veliko spoštovanje, ni treba omenjati.

r Nov izum na zdravniškem polju bi lahko imenovali pripravo, ki sta jo napravila dva znamenita francoska zdravnik, namreč nekašno kombinacijo kinematografa in Röntgenovega aparata, ki predstavlja gibanje notranjih organov človeškega telesa na filmu. Strokovnjaki so izjavili, da je ta iznajdba velikega pomena, kar se tiče ostrenja razuma mladih zdravnikov.

Narodno gledišče.

Opera.
29. aprila, četrtek: »Zongler«. Abon. D
30. aprila, petek: »Trovatore«. Abon. A
1. maja, sobota: »Prodana nevesta«. Izven abon.
2. maja, nedelja: »Faust«. Izven abon.
Drama.
29. aprila, četrtek: »Golgota«. Uradniška predstava. Izven abon.
30. aprila, petek: »Golgota«. Delavska predstava. Izven abon.
1. maja, sobota: »Saloma«. »Slepca«. Abon. E.

Prosveta.

pr Na sodni dan. V nedeljo, dne 2. maja bo igral »Ljudski oder« v Ljudskem domu ob pol 8. uri zvečer ljudsko igro »Na sodni dan«, ki je ena najlepših narodnih dram te vrste. Igra bo končana še pravčasno, da bo lahko občinstvo do časa doma. Vstopnice se dobe v predprodaji že z današnjim dnem.

pr Vstopnice za »Otroško tragedijo«, ki so bile kupljene za zadnjo nedeljo, veljajo za predstavo »Na sodni dan«, ki se vrši to nedeljo. Kdor ne more k predstavi, se mu povrne denar do sobote zvečer.

pr Koncert »Ljubljanskega Zvona« dne 3. maja t. l. v Unionu. Vokalna glasba je na sporedu zastopana s po večini še neizvajanimi zbori E. Adamiča, J.

Pavčiča, A. Lajovica in V. Deva Prvič se izvaja E. Adamičeva »Svatba na poljanu«, plesna pesem za osmeroglasni mešani zbor s spremljevanjem orkestra, ki jo je skladatelj tik pred vojno izročil društvu v izvajanje. — Vstopnice za koncert prodaja Dolencova trafika v Prešernovi ulici.

pr Drugi koncert orkestralnega društva Glasbene Matice se vrši v ponedeljek 10. maja pod vodstvom kons. prof. Karla Jeraja. Na sporedu so pesmi s spremljevanjem klavirja, manjša dela Griega, Sibeliusa in Škrjanca za orkester, Griegov a-mol klavirski koncert ter »Fathelique« P. J. Čajkovskega. Natančen spored sledi.

pr Turneja Splitskog muzičnog društva Zvonimir ima na programu slijedeče muške zborove: Alj: »Občutki«. Binički: »Čuješ dušo«. Dobronić: »Zagorski zvonovi i Kumovima ciganama«. Dvořak: »Biblijske pjesme«. — »Ej uhnjem«. Hegar: »Tabor mrtvih«. Hrazdira: »Dobrodošli-ca« i »Krilju na rođendan«. Janaček: »Ave Maria« i »Kad znaš«. Križkovský: »Utopljena. Novak: »Hrvatskoj« i »Ah tamol« Sattner: »Pogled v nedolžno oko«. Tolinger: »Naše gore liste«. — »Tri poliska mazura«. — »Vijenac slavenskih popjevaka«.

Turistika in šport.

V soboto in nedeljo, 1. in 2. maja ob pol 18. uri se vršita na prostoru sp. Kl. »Ilirija« pred drž. kolodvorom nogometni tekmi med ljublj. »Ilirijo I.« in »Viktorijo L.« (Zagreb). Tekmi bosta zanimivi in vsestransko zadovoljivi. Cene prostorom: se-deži I. vrste 15 K, II. vrste 10 K, stojšča 5 K. Člani plačajo 2 K. (K)

Gospodarstvo.

g Dobava smodnika. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima na razpolago večjo množino navadnega in ojačenega smodnika. Po železnici se bo odpošillalo najmanj po 100 kg vsake vrste. Manjše količine se bodo oddajale v uradu, Dunajska c. 22. Reflektanti naj prigrasijo svoje potrebsčine najkasneje do 5. maja t. l.

g Monopoliziranje zunanje trgovine. Ministrski svet je podpiral naredbo, s katero se monopolizira zunanja trgovina z žitom, zelenjavo, moko, živino itd. Čisti dobiček se razdeli tako, da se porabi ena četrtina za organiziranje poljedelskih kreditov, ena četrtina za invalide, ena četrtina za ustanovitev skladišč, ostanek pa dobi država. Na ta način bo prenehala izvozna politika, ker izvoz poslej ne bo več stvar zasebnega interesa, ampak javnega.

g Likvidacija moratorija. Podpisana je naredba o likvidaciji moratorija v državi. Najvažnejše točke te naredbe so: 1. Oprostitev plačevanja obresti za vse vrste dolgov iz vseh šestih vojnih let 1914—1920. 2. Vsi denarni zavodi se oproste svojih meničnih portfeljev, ki ogrožajo s svojo dubioznostjo bančna aktiva, in se vse te tirjatve prenosa na državno likvidacijsko banko. 3. Vsi žiranti na vseh menicah se oproste svojih obveznosti proti državi, ki se prenosa na likvidacijsko banko. Obveznosti ostanajo samo za akceptante, katerim se dovoli rok šestih let, da uredijo svoje obveznosti.

g Razglas. Dne 25. t. m. se je vršil občni zbor zidarskih mojstrov, na katerem se je ustanovila »Zidarska zadruga v Ljubljani« za celo Slovenijo. Tem potom sporočam, da so po obrtnem redu vsi zidarski mojstri dolžni pristopiti k zadrugi ter

vplačati po § 14 na občnem zboru določeno pristojbino K 100. Istotako se morajo voljeni odborniki udeleževati sej, katere sklicuje načelnik. V odbor so bili voljeni: Načelnik: Valentin Accetto, Ljubljana; podnačelnik: Hlebs Jernej, Ljubljana; odborniki: Avgust Accetto, Ljubljana; Nerad Fran, Celje; Sršen Ivan, Radomlje, Plemelj Ivan, Bled; Rojc Karol, Ormož; Namestniki: Živic Fran, Ljubljana; Marinčič Lorenc, Glince; Medved Anton, Kamnik, Korošec Karel, Celje; Kožuh Franc, Medvode.

Aprovizacija.

a Sladkorne izkaznice za zamudnike. Zamudniki dobe sladkorne izkaznice in sicer: iz I. do V. okraja v petek, dne 30. aprila in iz VI. do X. okraja v torek, dne 3. maja 1920. Pozneje pridejo na vrsto člani Vojne zveze in železniški uslužbenci, za katere se objavi vrstni red v listih, tako, da zamudniki ne bodo v tem času dobili izkaznic.

a Mast za člane mestne aprovizacije in sicer po 1 do 2 kg a K 45 se dobi v vojni prodajalni na Poljanski cesti št. 15 na kaznice mestnega magistrata, ki se bodo izdajale dne 29., 30. aprila ter 1. in 3. maja 1920.

Najdena je bila 23. t. m. v Florjanski ulici denarnica z manjšo vsoto denarja. Dobi se v trgovini Lončar, Stari trg 11.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI.

ŠMARNICE 1920.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani naznanja, da šmarnice za leto 1920. ne bodo izšle, ker bi tiskarsko delo in vezava povzročilo prevelike stroške.

Na razpolago pa so še sledeče šmarnice iz prejšnjih let:

Valentin Bernik, Marija in sv. maša, rdeča obreza 8 K.

Dr. Jožef Jerše, Lavretanske šmarnice, rdeča obreza 8 K.

J. Godec, Devica verna, rdeča obreza 8 K.

Šmarnice arskega župnika, rdeča obreza 8 K.

Jožef Volc, Marija v predpodobah in podobah, rdeča obreza 8 K.

Anton Žgur, Marija Devica, Majnikova Kraljica, rdeča obreza 8 K.

Nekatere šmarnice so na razpolago samo še v malo izvodih in naj se event. pri naročilih imenujeta po dva naslova, da pošljemo drugu, če bi bile na prvem mestu imenovane pošle.

NAŠIM DRUŠTVOM IN SOMIŠLJENIKOM!

Ali ste že naročili

»NAŠA POTA«

I. in II. zvezek?

Naj ne bo med nami nikogar, ki ne prečita te zbirke! Socialno vprašanje postaja vsak dan silnejše in socialna borba vsak dan izrazitejša.

V dobi socialnih prevratov in krivih socialnih prerokov bo zbirka vsakemu dobrodošla ter mu bo zvest kašipot v vrtincu sedanjih dni.

Naroča se pri Slovenski krščansko-socialni zvezi v Ljubljani. I. zvezek stane 4 K, II. 8 K, s poštnino 50 vin. več.

Denar se mora poslati naprej.

Mučni Vas glavobol? Zobobol? Trganje v udih? Malo Fellerjevega pravega Elza-fluida in odpravljene so bolečine! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K. Fellerjev Elza mentolni črtnik, en komad 4 krona.

Zelodec Vam ni v redu? Nekaj pravih Fellerjevih Elza-kroglic Te so dobri! 6 štatljic 18 K. — Pravi balzam 12 steklenice 36 K. — Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 12 K. — Omot in poštnina po-

sebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica, vatska.

Pristno medicinsko **ribje olje** nudil lekarna Piccoli Ljubljana, Dunajska cesta.

Sirite »Slovenca«!

Konjskega sena

je krog 3000 kg v Ljubljani na prodaj. Več pove uprava »Slovenca«.

Dne 5. maja se vrši javna prostovoljna dražba

različnih voz

na dvorišču g. Predoviča nasproti klavnice v Ljubljani.

SOBA

mobilovana ali prazna s posebnim udomom v mestu ali na periferiji se laže proti visoki nagradi. Ponudbe je poslati na upravo lista pod Soba 1610.

Prodajo se štirje triletni Amerikanski tesmovalni

žrebci

za eno- in dvovprego dobro uvoženi, zelo brzi in pripravi za tekmo v Jugoslaviji.

Žrebčarna Thurniš, pošta in železnica Ptuj.

Dve blagajničarki sprejme v službo takoj »Vnovčevalnica za živino in mast« v Ljubljani, Krekov trg št. 10. Reflektira se samo na starejše in dobro izurjene moči. — Plača po dogovoru.

Prodaja se francoski zlatnik iz leta 1788, in Puch-auto 27 HP za 6 oseb. Naslov pove Anončni zavod Drago Beseljak Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

Kolar se išče za mestno pristavo. Hrana in stanovanje v hiši. — Zgiasiti se je Ljubljana, Cesta na Kodeljevo št. 8.

Dobro izurjena **prodajalka**

z dobrimi spričevali, ki bi bila ob enem **blagajničarka** se sprejme takoj v trgovini Josip Elsner v Litiji.

M. Kuštrin
Ljubljana
Dunajska cesta št. 20.

Pnevmatike za auto in kolesa
Gumijevi trakovi za trte
Žice vsakovrstne za električne napeljava.

Na debelo!

VINO NA DEBELO!
Brača Kastl
Zagreb, Gunduličeva ulica 14.
Telefon 21—28.

Razglas.

Prodaja se

enonadstropna hiša

z vrtom in ledenico tik pred kolodvorom Dravograd-Meža. Lokali so dostopni za vsaktero obrt. Prodajna cena 300.000 kron.

Reflektanti naj vpošljejo v zapечатem pismu ponudbe do 10. maja na trike občino Dravograd, toda ne pod prodajno ceno. Pri sklepanju pogodbe se mora položiti najmanj 150.000 kron, drugo se izplača po dogovoru.

Črno Dalmatinsko
vino ima v zalogi
Gospodarska zveza v Spodnji Šiški.